

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L O J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— febr. 27.

(Az utcai elárúsítás.) Nem szeretjük a rikkancs-rendszert, a magunk részéről csak kivételes esetekben élünk vele. — Kivált a székesfehérvárosban látjuk, hogy az utcai lapok romlasztólag hatnak a néplélekre. — Azért szívesen vettük volna az utcai lapoknak erkölcsi okból való megrendszabályozását. Csak hogy törvényes kormány részéről és nem politikai okokból. Így azonban a megfordított Mydás király munkáját végzik Fejérváryék. A Mydás király kezében ugyanis arannyá vált a rög, az ő kezében egészen salakká lesz az is, a mibe véletlenül egy kis arany vegyülhetett. Majd feltámadnak az utcai lapok is azon nap, a melyen a következő szenzációt kiálthatja ki a rikkancs: „Az önkényuralom megbukott! A nemzeti engedmények . . . kivivattak!”

*

(Önkényuralom és erkölostelenség.)

Erkölosileg magas színvonalon álló nemzet felett, ha ideiglenesen győzedelmeskedett is az önkény, sokáig nem tarthatta fenn hatalmát, ellenben minél mélyebben süllyedt valamely nemzet erkölosileg, annál hosszabbban uralkodott rajta az önkény, annál undorítóbb alakban nyilvánult az meg minden téren. — A régi Róma és Hellasz története fényesen igazolják ezen állítás igazságát. De nem is szükséges a hajdankorba visszamenni, te-

kintsünk szét csak magunk körül és láthatjuk, mint bujtak elő a fenyegető önkényuralom első hírére az erkölostelenség mocsarából százan és százan, akiket a tisztességes társadalom magából kirekesztett, hogy a legelső alkalommal elfoglalhassák a hatalom által részükre a nemzeti önérték elfojtására kijelölt helyeket. Kétségtelenül válságos időköt élünk, nemzetünk története fordulóponthoz érkezett. E válságos percben mindennek — mi előttünk szent — attól függ a megmentése, lesz-e nemzetünkben elég erkölosi erő ahhoz, hogy a kísértéseknek ellenálljon, kitartson igazai mellett rendületlenül és meg ne barátkozzék az önkényuralom gondolatával soha, mert emelkedett erkölosi gondolkodás mellett az önkény fertelmes hetvenkedése tartós sikert nem fog elérni felettünk soha! Erre tanít az élet, a történelem, jegyezze ezt meg nemzetem minden tagja magának.

*

(A jó üzlet.) „A Nap” közli ezt a jó tréfát: A tőzsdének tudvalevőleg igen jó humora van. Rengeteg mulatságos történet született már ezekben a hangos termekben. — A múlt héten ismét egygyel szaporodott ezeknek a történeteknek a száma. Az egyik bőrsziáner sokat veszített és kétségbeesetten tépte a haját.

— Mivel próbálkozom, mivel próbálkozom, hogy visszaszerezem a pénzem.

Egy ügynök, aki arra ment, meghallotta sóhaját.

A vihar.

Ki tudja, hogy hogyan támad?
 Lehet, hogy egy nehéz bánat
 Felszakadó bus hatása:
 A teremtés sóhajtása.

Rettenetes, hogyha szárnya
 Végig söpör száz határba!
 Üvölt, tombol, pusztít vakon,
 Mint valami bösz fájdalom.

Megrázza a bércet, völgyet,
 Sziklát dönt le, szagat tölgyet
 Hervad, pusztul utja mentén
 Lomb az erdőn, fű a mesgyén.

De ha könnye már utat lel,
 Megszelidül, mint az ember:
 Ha valami nagy bánatra
 Magát szivből kisírhatja.

Balla Miklós.

Pöffeszkedés.

— Irta: Zöldi Márton. —

A „Szabadság” eredeti tarcája.

A cím maliciát sejtett s félnem kell, hogy legjobb barátaim nyugtalankodva fogják olvasni az alábbi történetet, attól tartva, hogy bizonyos eszmei vonatkozásban áll velük.

Mert mi türes tagadás, a pöffeszkedés kellemetlenül grasszál a mi társaséletünkben. A hazug önértéknek talán sohasem alakult ki annyi visszataszító típusa, mint napjainkban. Pöffeszkedünk felfelé és lefelé. Az, a mit Hamlet a hivatalnok packázásának mond, az a kellemetlen gög, generális vonás lett. Hivatalon belül és hivatalon kívül.

Mittala Imre is veszedelmesen inklinált a pöffeszkedésre. Ez a fiatal ember alig huszonnyolc éves korában főszolgabíró volt. Mikor elfoglalta a hivatalát, nyomban elfelejtette, hogy azt családi összeköttetéseinek köszönheti. A gondviselés kényszerű adójának tekintette, mellyel tehetségének, tudásának és energiájának tartozott.

A mi az energiát illeti, az nem hiányzott lelkéből. Merész, dacos karakter volt, ki harcias időkben, kedvező terepviszonyok mellett talán nagyot is mivelhetett volna.

A szolgabíró hivatalban épp oly tucatszamba ment, mint a többi. Különben nagy ambíciót helyezett arra, hogy a felekkel szemben a kiméletlenségig szigorú legyen.

Mikor egy hétfői napon hivatalában ült, a hajdu Bakos András jelentette be neki.

— Ki az? kérdezte a főszolgabíró.

— A nagy parasztbirtokos a Tiszán túlról.

— Ugy, jöjjön be!

A főszolgabíró, ez modorában tartozott, belemélyedt valami aktába s jó ideig fel se nézett. Hadd várjon a fél. Mikor aztán fel-

tekinteni kegyeskedett, egy öreg, kék dolmányos parasztot pillantott meg a sarokban egy széken ülve.

A főszolgabíró ráförmedt:

— Hallja, ki engedte meg magának, hogy leüljön? Talán azt hiszi, hogy koreszmában van?

A barátságtalanul megszólított öreg ember függőleg felugrott a székről s alázatosan mentegetődzött:

— Ne tessék tulságosan haragudni! Hajnal óta talpalok. Alig birom a lábamat.

— Hát honnan jött?

— A vámosi pusztáról.

— Gyalog?

— Igen, gyalogosan.

A főszolgabíró szigorú redőkbe vont a homlokát.

— Hát miért jött gyalog? kérdezte. Van kocsija, lova.

— Van, könyörgöm, de ilyen nagy munkaidőben sajnálja az ember elvenni a munkából.

A főszolgabíró megvető tekintettel mérte végig a gazdag parasztot, kiről többször hallotta, hogy valóságos nábob. Aztán megkérdezte:

— Mi járatban van itt.

Bakos András kimért, lassu tempóban válaszolt:

— Könyörgöm alássan, cifra az én sorsom . . . Tetszik tudni, hogy most harmadéve árvízveszedelem fenyegetett bennünket.

— Én adok magának egy jó tanácsot. Vegyen hőmérőket.

— Megbolondult maga?

— Nem. — Azok most tén igen alacsonyán állnak, de nyáron biztosan erősen felszállnak!

Nyomor és szenvedés.

— febr. 27.

(—a.—b.) Ki lett mondva, hogy országunkat nyomor és szenvedés fogja érni s ez a jóslat nap-nap után jobban bekövetkezik.

Nem is kell hozzá valami éles ész, hogy minden ember be ne lássa, észre ne vegye, hogy ez az ország, mely utolsó időben nagy haladást, fejlettséget mutatott, az utóbbi időben, főleg a züllött politikai viszonyok miatt, nap-nap után mindig csak a végromlás felé közeledik, minek végeredménye csak az ország teljes elpusztulása s így hazánk a nyomor és szenvedés hazája lesz.

A jóságos ég kegyelméből alig van ország e világon, mely annyi kincscsel, termőfölddel, kedvező éghajlati viszonyokkal meg volna áldva, mint éppen a mi országunk, hol a paraszt, ha vet, a csekély fáradság jutalmában, tizszeres értéket kap cserében az anyaföldtől.

Es ezek dacára, nincs semmi látatja az emberi igyekezetnek.

A kereskedő is, ki minden percét, mint rab, a boltjában tölti el, nem tud zöld ágra vergődni.

A közönségnek nincs pénze, jó jövedelme, hitelbe vesz, változik, kölcsön után néz s így csak az adósság szaporodik.

A bankok már a legnagyobb óvatosságot fejtik ki, mert a hitelképes egyének száma már úgy megesappant, hogy maholnap kezeseket fogni szinte lehetetlenség lesz.

Es mindezek dacára, itt lévén a farsang, népünk mulat, duhajkodik, tobzódik jókedvében.

A bálók zsufoltak, a pénz forog s a holnappal senki sem törődik.

De minden jó kedvnek vége van egyszer: eljön igazában s bekopogtat a nyomor és szenvedés a maga valódiságában.

Még talán senki sem hiszi, de hogy úgy lesz, az bizonyos.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 27.

A belügyminiszteriumban tegnap nagy haditanács volt a hírlapok ellen indítandó harc tárgyában. A tárgyalások délelőtt tíz órakor indultak és fél háromig folytak. A vita a körül folyt, hogy szüntessék-e meg az utcai hírlapárusítást vagy nem és alkalmazzák-e az összes abszolutisztikus rendszabályokat a sajtó ellen vagy sem? A vélemények nagyon eltértek, voltak olyanok, akik azt mondták, hogy a sajtót csak meg kell fenyegetni, olyanok, akik mindjárt a teljes elfojtás mellett voltak, olyanok, akik csak a kolportázs betiltását javasolták és a többi elnémitő eszköznek csak kilátásba helyezését. Fél három órakor végre megállapodásra jutottak, hogy azonnal megteszik a legmesszebb menő intézkedéseket, m. p.

Szakra hujja volt hogy háromezer hold buza földem nem került a víz alá. Csak annak köszönhetem, hogy a mézsfalviak derekasan helyt állottak. Három nap, három éjszaka talicskálták a földet furtum-furt. Így menekedtünk meg, csak is így . . .

— Jó jó, az már régen volt. Most nincs árvíz veszedelem.

— Nincs, hála Istennek, ne is legyen.

— De hát mit akar itt nálam? kérdezte a fősztolgabiró türelmetlenül.

— Épp azt akartam elmondani, mert hát, voltaképpen azért is jöttem volna.

— Csak beszéljen egymásután. Nem érek rá sokat prézsmítálni.

— Tudom, hogy más dolga is van a tekintetes urnak. Hát igen. Akkoriban megígértem a mézsfalvi nótáriusnak, hogy nem kívánom ingyen a borsófogó igyekezetét. Azondán, hogy megnaíalom, mert dukál is . . .

— Jó, jó, azt vágezze el a mézsfalviakkal. Nekem azokhoz semmi közöm.

— Tudom, nagyon tudom, de mégis.

— Beszéljen hát!

— Igyekezem, könyörgöm alássan . . . Hát úgy történt, hogy én akkor azt ígértem a mézsfalvi nótáriusnak, hogy ártézi kutatásatokat a falunak.

— Ártézi kutat? — kérdezte a fősztolgabiró csodálkozva.

— Azt, könyörgöm alássan, mert nagyon rossz az ivóvizünk, csupa sziksó, a jószág is csak kellellenül issza.

1. Beszűntetik az utcai árusítást.
2. Betiltják az árusítást egyáltalában és csak a könyvkereskedésekben engedik meg a lapok eladását.

3. A gyorsvonatokat eltiltják a lapok szállításától.

4. Betiltják a csomagszállítást és csak úgy engedik meg a szétküldést, ha minden példányra külön postabélyeg jön.

5. Behozzák az előleges cenzurát.

6. A sajtóügyeket kivonják az esküdt-szék bíraskodása alól és kivételes bíróságokat állítanak fel.

A rendeletet az első négy ponttal az illetékes ügyosztály el is készítette, az utóbbi két pontra vonatkozólag pedig átiratot az igazságügyminiszterhez.

Délutánra, mire a rendelet Kristóffy ur elé került aláírásra, a nagy népboldogító meggondolta a dolgot és utasítást adott, hogy egyelőre csak olyan rendeletet készítsenek, amely az utcai elárusítást beszünteti és a többi mindenféle jóval csak fenyeget. Ez a rendelet ki is jött; a folytatásra azonban — ismerve a kormány örületét — nem kell majd sokáig várni.

(Miniszterek Bécsben.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök, Vörös kereskedelmi miniszter és báró Feilitzsch földmivelésügyi miniszter, akik tegnap este ideérkeztek, ma délelőtt fél tíz órakor a külügyminiszteriumba mentek, a hol gróf Goluchowski külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt a kereskedelmi szerződés tárgyában.

Báró Fejérváry miniszterelnök résztvesz a mai udvari bálon és holnap visszatér Budapestre.

(Fejérváry bálózik.)

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Báró Fejérváry Géza miniszterelnök, a ma este tartandó udvari bálra való tekintettel holnap reggel utazik vissza Budapestre.

(Csikvármegye meghátrált.)

Gyertyószentmiklósról jelentik: Csikvármegye tegnapi közgyűlésén elhatározta, hogy az önként fizetett adókat beszolgáltatja az állampénztárba, az önként jelentkező ujoncoknak az igazolványt kiadja és a tisztviselők magatartását azoknak szabad elhatározására bizza, a tisztviselők kárpótlásaira szánt befizetett adományokat pedig visszaadja. A hangulat mindenfelé nyugodt.

(Fejérváry a királynál.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: A közös külügyminiszteriumban megtartott közös miniszteri értekezlet után, Fejérváry Géza báró miniszterelnök a magyar miniszterium palotájába tért vissza, fél 1 órakor pedig a Burgba hajtatott, a hol a király magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás hosszabb lefolyású volt. A miniszterelnök jelentést tett a politikai helyzetről.

(Tisza békekísérleteinek le-cáfólása.)

A félhivatalos „M. T. J.” a következő dementit hozza: „Egyes budapesti lapok ma reggel azta hirt közlik, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnapi bécsi útja alkalmával Tisza István gróft, a ki történetesen ugyanazzal a vonattal utazott, kocsjában felkereste és hogy a két államférfi között politikai beszélgetés folyt volna le. E közleményből csak az a ténykörülmeny igaz, hogy Tisza István gróf wiesbadeni útján tényleg ugyanazt a vonatot használta, a melylyel a miniszterelnök is Bécsbe utazott. A miniszterelnöknek tudomása arról, hogy Tisza gróf is ugyanazzal a vonattal utazik és így se a vonaton, se Bécsben a két államférfi között sem találkozás, sem beszélgetés nem volt. Mindezek alapján önmaguktól elesnek azok a kombinációk is, amelyeket a budapesti sajtó egy része ehhez a közléshez kapcsolt.”

— Hát aztán?

— Hát: aztán, mivelhogy megígértem, ura akarok lenni a szavamnak. Az a domb, a hola a kutat ásatni akarnánk, a tekintetes ur járásába esik, bált eljöttem bejelenteni, ne tessék tulságosan nehezíteni érte.

A fősztolgabiró merően nézett egy ideig a gazdag parasztra, aztán megkérdezte:

— Mennyibe kerül kigyelmednek az az ártézi kut?

Bakos András megvakarta a füle tövét.

— Bizony, tekintetes uram, rámegegy arra ötvenezer forint, ha több nem.

— Ötvenezer forint?

— Annyi, a főmérnök megcsinálta a számadást.

A fősztolgabiró felkelt s egyik kezét az íróasztal szélére támasztva, előkelő, uri pózba vágta magát. Aztán így szólt:

— Kötözni való bolond kigyelmed, Bakos András, annál is több, cimerez ökör.

— Igen is, tekintetes uram.

— Kidob ötvenezer forintot, holott magától egy fuvar is sajnál: Az ilyen embert a bolondok házába kéne csukni.

— Nem mondok, hogy nem.

— Ne is mondja, vén számar. . . Különben tegyen a mit akar. Miattam akár fel is kötheti magát.

— Igen, de hát az engedély?

— Menjen a másik szobába, a segédsztolgabiróhoz, az majd eligazítja.

Azzal leült a íróasztalához és ismét bebemerült az aktába. Még az alázatos kö-

szöntésre sem reagált, csak magába dünynyögte: buta paraszt.

Három év után lényeges változás állott be a fősztolgabiró magán — és hivatalos körülményeiben. Megválasztották országos képviselőnek.

Az új képviselő nem sok vizet zavart s annál több kártyát kevet Budapesten. Az a festett kéregpapiros teljesen sterilis minden göggel és póffeszkedéssel szemben. — Szidás, káromkodás, fogcsikorgatás nem fog rajta. Annak kedvez, a kinek akar. Helyesbiteni, korrigálni csak bünyös uton lehet.

Röviden, Mikola Imre képviselő ur vesztett. Sokat és következetesen. Az anyagi körülmények súlyos ziláltsági tüneteket kezdtek mutatni. Közel, veszedelmesen közel jutott ahoz az állapothoz, mikor a végrehajtó a képviselői napdíjakra vezeti rá a biztosítási végrehajtást.

Ezt a századik képviselő se szereti De Mikola Imre éppen nem szerette, mert akkoriban készült nősülni. Fényes, minden anyagi bonyodalmat kiengesztelő házasságról volt szó. S hozzá, mi ritkaság, a kombinációba vett leány is tetszett neki. Majd hogy inem szerelmes volt belé.

S ekkor fenyegette a katasztrófa. Az ilyen dolgon zsíránssokkal szokás segíteni. Mikola Imre már egy hete futkozott olyan emberek után, akik irni, tudniillik váltót aláírni képesek. Talált is néhányat, de azokról kisült, hogy nem igazi írástudók. A bankok legalább úgy nyilatkoztak felőlük.

(Andrássy, — választóihoz.)

Andrássy Gyula gróf választóihoz levelet intézett, melyben ismerteti a királyi választott tanácskozásokat. Leírja, hogy megegyezés lehetetlen volt. Minden kompromisszum elutasított, meghajlást követeltek. — Ha a békéért — ugymond — elvállalja a kabinet alakítást, hiba lett volna, mert a nemzet nem követeli a megalkuvás útján a békét. A béke nem állt helyre és a harcot fel kellett vennie. Jobban szerette volna, ha ezt nem kéne tennie, mert a királyhoz szeretet és hála fűzi. Kijelenti, hogy a nagyhatalmi állás nem fenntartható, ha az ujoncozást parlament nélkül viszik keresztül. Reméli, hogy a választások törvényes időn belül megtörténnek. A nemzet nem fut — mondja végül — elérhetetlen utópiák után, csak ragaszkodik alkotmányos jogához, melyért ő maga is küzd.

(Kósza hírek.)

A kibontakozást illetőleg politikai körökben még mindig tartja magát az a hír, hogy a felség rövidesen több 67-es politikust fog maga elé citálni. Beszélnek azt is, hogy Tisza István gróf van most az előtérben. Nyilván ennek a hírnök a hatása alatt Szebellő Kornél, a budapesti II. kerület szabadelvű pártjának elnöke mozgalmat indított és aláírásokat gyűjt egy ivre, amelyben bizalmat szavaznak Tisza István grófnak utolsó beszédjét és egyenes felhívást intéznek hozzá, hogy hazánk, alkotmányunk megmentése érdekében, vegye kezébe a kibontakozás ügyét. A fővárosi polgárság békehangulatát jellemzi, hogy a tegnapi kiadású újságban ma délelőtt már több száz aláírás feketélt. És gyűlnek az aláírások rohamosan.

(Vezérlőbizottság manifesztuma)

A vezérlőbizottság ma esti értekezletén kibocsátotta manifesztumát, mely főbb vonásaiban ugyanazt tartalmazza, amit Andrássynak választóihoz intézett levele.

A végső kétségbeesésében eszébe jutott egyik képviselőtárs, ki mindig feltűnően barátságos volt vele, s kiről az hallatszott, hogy nagyon jómodu ember Bakos Ferencnek hitták. Egyebet Mikola Imre nem is tudott felőle.

De azért felkereste s nagy zavarral előállott, hogy a véletlen . . . és a többi és a többi.

— Mit kívánsz? — kérdezte Bakos Ferenc.

— Hogy egy nyolcezer forintos váltót zsírálj.

— Nagyon szívesen, kedves barátom. Az apám összeszidna, talán ki is tagadna, ha meg merném tagadni.

— Az apád?

— Igen. Bakos András. Nem emlékszel rá?

— Az az . . . hogy

— Egyszer nálad járt valami artézi kut engedélye ügyében.

— Igen, emlékszem.

— Nagyon kidicsért, hogy milyen kedves voltál hozzá. Mondta is, ha találkozom veled, köszönjem meg.

— Micsoda?

Az öreg mondta. Nos, add ide a váltót. A pöffeszkedő ember majd a föld alá süllyedt szégyenletében, mialatt a váltó blankettát előkereste és Bakos Ferenc elé terítette.

(Tanácskozás a nemzeti Kaszinóban.)

A nemzeti kaszinóban ma délután több óra hosszat tartó tanácskozás volt gróf Andrássy Gyula, Darányi Ignác és Széll Kálmán között. A tanácskozásnak politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak.

A sajtó megrendszabályozása.**Az utcai elárusítás — tilos!**

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 27.

Mai számunkban birtadtunk arról a merényléről, amelyet Kristóffy a sajtószabadság ellen elkövetett.

A belügyminiszteri rendelet, amely ma Debrecen városához is megérkezett, egész terjedelmében a következő:

Másolat.

22,200—1906. III. a B. M. számú körrendelet. Hírlapok utcai árusítása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az utcai árusítás és házalás útján terjesztett sajtótermékek, különösen pedig a hírlapok már évek óta az események és tények eiferdítése, valamint a valótlanságok közlése által a közvéleményt irányzatossan nemcsak félrevezetik, hanem a kormány, a közhatalmások és ezzel a törvényes rend ellen folytatott izgatásaikkal az állami rendet, valamint a közbékét és közrendet súlyos zavarok veszélyének teszik ki.

Mint hogy az 1848 évi XVIII. t. c. 45. §. a valamint az 1867 évi június hó 25 én kiadott 1731 R. b. m. sz. körrendelet értelmében a kormánynak jogában és kötelességében áll, hogy a nyomtatványoknak házalás útján vagy utcán való elárusítása felett felügyeletet gyakoroljon, azt, bizonyos feltételekhez és szabályokhoz köthesse, sőt az ily módon való árusítást el is tilthassa, — ez alapon az állami — és közrend érdekében az az 1867 évi 1731 R. az 1897 évi 1608 eln. és az 1902 évi 11237. sz. B. H. rendeleteknek hatályon kívül helyezése mellett ezennel elrendelem, hogy hírlapoknak és röpiratoknak utcán, nyilvános tereken, házalás útján vagy kikiáltással való árusítása további rendelkezésig tilos.

Az ily módon árusított sajtótermékek az árusítóktól azonnal lefoglalandók.

Ezen tilalom megszegését az 1879. évi XL. t. c. 1. §-a alapján kihágásnak minősíteni és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel rendelem büntetni.

Ezen rendelkezés következtében a jelenleg érvényben levő ily engedélyek hatályukat veszítik.

Mint hogy továbbá az 1848 évi XVIII. t. c. 43. §. a szerint az ítéletileg el nem tiltott sajtótermékeknek szabad árusítása csak a könyvtárosoknak van megengedve, ennél fogva kijelentem, hogy a hírlapok, röpiratok, dohánytösdékben, nyilvános üzlethelyiségekben, vasuti állomásokon való árusításának kérdése szintén a belügyminiszter — mint legfőbb rendőri hatóság — hatáskörébe tartozván, a kérdés mikénti szabályozását későbbre tartom fenn.

Miről mihezjárás végett azzal értesitem, hogy azt végrehajtás és ellenőrzés végett a rendőri hatóságokkal haladéktalanul közölje.

Budapest, 1906. febr. 26.

Kristóffy.

A másolat hitelül:

Debrecen, 1906. Február 27.

Vargha

jegyző, polgármesteri titkár.

Kovács József polgármester még a délután folyamán elküldte a belügyminiszteri rendeletet további intézkedés végett Dr. Vaday László helyettes főkapitánynak azzal a kimutatással, amely felsorolja, hogy Debrecenben mely lapoknak van utcai elárusításra engedélyük.

Mire e sorok napvilágot látnak, — Debrecen területén hangtalan lesz az ébredés, s a rikkancsok eltűnnek a láthatárról.

Debrecen királyi biztosa.**Táblabíróból — darabont.****Karrier — visszafelé.**

(Fővárosi tudósítónktól)

— febr. 27.

Amidőn a kósza hírek arról kezdtek suttogni, hogy Debrecen királyi biztosául Naszády Iván táblabíró — felajánlkozott Fejérváryéknak, — a józanul gondolkozók azt felelték rá, hogy ismét valami, amit meg fognak cáfolni.

Megvalljuk őszintén, hogy az első pillanatokban mi sem gondoltuk valószínűnek ezt a híresztelést. Naszády Iván nevű táblabíró már egy ízben ilyesformát megcáfolt és úgy képzeltük el a dolgot, hogy a cáfolat komolyságához szó sem férhet. Elvégre egy táblabíróval szemben, aki igazságot oszt — nem táplálhattunk kételkedő gyanut?

Fővárosi tudósítónk minden kétséget kizáró értesítése azt mutatja, hogy Naszády Iván multkori cáfolata — Sturm Albertszerű volt — vagyis nem felelt meg a valóságnak és csak arra szolgált, hogy a táblabíró ur idejekorán ne legyen kitéve a közmegegyezésnek.

Ma már úgy áll a dolog, hogy Debrecen befejezett ténynyel áll szemközt: Naszády Ivánt — mint fővárosi tudósítónk táviratozta, — a legközelebbi napokban kinevezik Hajdúvármegye és Debrecen királyi biztosává.

Naszády tegnapelőtti budapesti útja ezzel a kinevezéssel volt összefüggésben. Felkereste ekkor Fejérváryt, hosszasan tanácskozott és megállapodásra jutott vele. — Kinevezési okmányát valószínűleg holnap hozza Bécsből Fejérváry és már pénteken meg is jelenik a hivatalos lapban.

Naszády királyi biztos teljes létszámmal jön Debrecenbe. Kap maga mellé egy miniszteri osztálytanácsost, titkárt, fogalmazókat és kellő számú segédzemélyzetet.

A kir. táblán egyébként ma reggel értesültek félhivatalosan Naszády diszes „előléptetés“-éről és Porubszky Jenő táblai elnök ügydarabjait már ki is osztotta a táblabírák között.

Kiváncsiak vagyunk, hogy a királyi biztossá vedlett táblabíró miként fogja megszabólni a „rakoncátlan“ Debrecen.

Prielle Kornélia temetése.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 27.

Prielle Kornélia holttestét ma reggel az enterprise díszkocsiján szállították át a Vass utcai gyászszobából a nemzeti színházba, a melynek udvarán nyomban ravatalra tették.

Az udvart teljesen feketébe vonták s a koporsó pálna és babérfák között magas emelvényen feküdt. Mögötte Lendvay Márton szobra, a koporsó lábánál pedig két piros bársony párna volt elhelyezve, az egyikben a művész arany érdemkeresztje, a másikon pedig egy gyöngyvirágokkal és ibolyákkal diszitett ezüst lant és egy aranyból vert álarc volt kiléve, s miket Prielle a közönségtől kapott. A koporsót férjének és rokonságának fehér virágokból kötött bokrétaí és legkedvesebb barátjének, Rákosi Szidinek friss tavaszi virágokból fent koszoruja borította. A ravatalt magát, a mely mellett az entreprise huszárok teljesítettek díszőrséget, teljesen elhalmozták szebbnél szebb virágkoszorúkkal, a melyeknek illata nehézzé teszi az udvar levegőjét.

A koszoruk rengetegéből is kitűnik a művész szülővárosának, Máramaroszigetnek koszoruja, a melyet a város fölkérésére K. Jónás Ödön műegyetemi rektor hozott a koporsóra. Két koszorut küldött az operaház, az egyiket az igazgatóság, a másikat a személyzet, továbbá a vig., a nép-, a király- és a magyar színház, Feld Zsigmond társulata, a Petőfi Társaság, a Lipótvárosi kaszinó, az eperjesi Széchenyi kör, az aradi nemzeti színház, a pécsi nemzeti színház, Zilahy Gyula és a Debreceni színtársulat, Komjáthy és színtársulata, a Thália Társaság, a színművészeti akadémia, Rákosi Szidi színikolaja, Rákosi Jenő, Beresik Arpad, Lenkei Hedvig, Váradi Gábor és neje, özv. Jókai Mórné, özv. Szigeti Imréné, Nádaszy Ödön és neje, Delli Emma, Kocsisovszky Bocsa, Polónyi Dezső és rendkívül sokan mások.

A temetés délután fél 4 órakor volt impozánsan nagy közönség részvételével. A temetési szertartást Petri Elek református lelkész végezte. Utánna Somló Sándor, a nemzeti színház igazgatója bucsúztatta el magaz szírnyalásu beszédben a halottat. — Az operai énekkar gyönyörű gyászdalai után a gyászmenet kivonult a keleti pályaudvarra. Innen a halottat szabadszállásra szállították, ahol holnap helyezik a családi sírboltban örök nyugalomra.

Faust, mint engedelmes sáfár.

Az önkéntes adókat nem adják ki.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 27.

Megtörtént az első hivatalos összehozás az önként befizetett adók kérdésében. A pénzügyigazgatóság egyik titkára tegnap pénztárvizsgálatot tartott a városházán s miután megállapította, hogy a pénztárban 688 korona 57 fillér önként befizetett állami adó van, követelte Csóka Samu adóügyi tanácsostól és Szabó István pénztárnoktól, hogy ezt az összeget szolgáltatassák be az adóhivatalhoz.

Csóka és Szabó a közgyűlési határozatra való hivatkozással megtagadták a felhívás teljesítését, amiről a pénzügyigazgatóság titkár jegyzőkönyvet vett fel és azután eltávozott.

Ugy értesülünk, hogy Csóka Samu és Szabó István a legnagyobb bírsággal, 50 koronával fogják sújtani és valószínűleg feyelmű vizsgálatot is indítanak ellenük.

Csóka Samu tanácsos egyébként a tanácshoz intézett beadványában ilyenformán adja elő a történeteket.

„1906. február 26-án délelőtt megjelent hivatalomban Nagy József pénzügyigazgatósági titkár s kijelentette, hogy pénztárvizsgálatot akar tartani. Erre rendelkezésére bocsátottam a pénztári naplókat, amik a rovincsoláshoz szükségesek. A pénztárvizsgálat eredményeképp megállapította Nagy József p. ü. titkár, hogy a pénztárban 688 korona 57 fillér állami adó van. Felszólított, hogy az 1883. évi XLIV. t. c. 44—46—47 §§-ai alapján ezt az összeget szállítsam be a debreceni kir. adóhivatalhoz. En ezt, felettes hatóságom, a törvényhatósági bizottság tiltó rendelkezésére való hivatkozással megtagadtam. A pénzügyi titkár ekkor ugyanezen kérelemmel Szabó István pénztárnokhoz fordult, aki hasonlóképpen tagadó választ adott. Nagy József minderről jegyzőkönyvet vett fel, amelybe beírtam, hogy a történetekről felettes hatóságomnak jelentést teszek.“

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 27.

*Nincsen ujonc, nem is lesz,
Bécs ha tud, csak akkor vesz,
Mert a magyar nép — hijában —
Nem ujonc a honfiségban!*

*Naszádi ur, a jó Iván,
Kormánybiztosságot kíván.
Iván ur bár ezt kívánja,
Elsülyedhet a naszádja!*

*Nem kell neki Bécsnek csókja,
Derék, jó szenátor Csóka!
Magyar szívet el nem pancsol,
A finác bár mint rovincsol!*

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Hangverseny.** Márkus Lilly zongora művész — kinek csillogó művészetében a múlt évben már volt alkalma Debrecen zenekedvelő közönségének gyönyörködhetni — debreceni tisztelői fölkérése folytán Március 11 én este a „Arany Bika“ szálló dísztermében hangversenyezni fog. — Daczára hogy a fényes hangverseny programja még végleg összeállítva nincsen — a közönség már is élénk érdeklődést tanúsít az élvezetesnek ígérkező hangverseny iránt. — Legközelebb hozzuk a hangverseny részletes programját.

— **A Kossuth-dalkör közgyűlése.** A Kossuth dalkör 1906. évi márc. hó 4 ik napján, vasárnap délután 3 órakor, a Dalkör helyiségében (Sas-utca 2 ik szám alatt) évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Hymnus, előadja a Dalkör. 2. Évi jelentés 1905-ről. 3. Zárószóadás, számvizsgálók jelentése, pénztáros részére a felmentés megadása. 4. Az 1906. évi költségelőirányzat megállapítása. 5. Indítványok. 6. Tisztújítás. 7. Szózat, előadja a Dalkör. Debrecen, 1906. február hó 20. Az elnökség.

— **Katonák hangulata.** Ma hajnalban több század közös hadseregbeli katonák érkeztek Debrecenbe. Aztán — néhány óra múlva — tovább utaztak Munkács felé. A katonák az állomás előtt táboroztak. Egyszer csak felhangzott ajkaikon a Kossuthnóta, ezt harsogtatták, közbe közbe megabcugolva a németet, Fejérváryt és mindenkét, a ki ez idő szerint begyében van a nemzetnek! Lám, lám! Az önkényuralom a szuronyra alapítja uralmát, a szurony azonban nemzeti színeket ölt önmagától, nem arra fordul, a merre Bécsből irányozzák, a német vezényszó mellett pedig ott zúgnak a „Kossuth Lajcs“ és a „Jaj de

huncot a német“ . . . vezénynótái. Reánk nézve elég biztatónak találjuk katonák hangulatát!

— **Szabadelőadás a selyem tenyésztésről.** Prehál Henrik szegvárdi selyemtenyésztési főfelügyelő, mint a földmívelésügyi minisztérium kiküldötte, holnap Debrecenbe érkezik és d. u. 4 órakor a református felsőbb leányiskolában a tanítónőképző növendékei részére, vetítő képek használata mellett, selyemtenyésztési szabad előadást tart. Ugy az előadó főfelügyelő, mint az intézet igazgatósága szívesen látja a növendékek szülői mellett különösen a tanítókat és tanítónőket, valamint az ügyiránt érdeklődő közönséget is.

— **Vig-estély.** Ma megismételték a tegnapi vig estélyt. Közönség talán még több volt, mint tegnap. Legnagyobb lelkesedést a budapesti 1-ső honvédekzenekar mesteri játéka keltett. A rákóczi induló eljátszása alatt és után valóságos tüntetésen tapsoltak. A két napos vig estély fényes anyagi eredménnyel zárult.

— **Március 15 ike és a Petőfi Dalkör.** A „Petőfi Dalkör“ rendező bizottsága holnap délután 6 órakor Komlóssy Arthur elnöklete alatt, saját helyiségében ülést tart, melyen a március 15 én. a Bika szálloda dísztermében rendezendő ünnepi estély programját állapítják meg véglegesre. A dalkör által előadandó hazafias dalok és a Magyar testvérek zenekarának gyönyörű muzsikája mellett. Két igen érdekes és kimagasló része lesz a változatos műsornak. Az egyik *Gulácsy Anna*, az ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet növendékének szavai. *Vörösmarti Mihály* „Vén cigánya“ a másik, dr. Lampert Géza, kiváló költő, a „Petőfi“ társaság rendező tagjának gyönyörű „Brezsai várban“ című költeményének elszav. lása Markovics Margit a színtársulat jeles művésznője által. Az ünnepi-estély társas vacsorával és utána táncokkal lesz egybekötve s úgy értesülünk, hogy ezen estélyen találkozót adnak egymásnak, a hazafias társadalmi egyletek és testületek és mind közremunkálnak azon, hogy az ünnepi-estély úgy erkölcsileg, mint a március 15 ike alap gyarapítása folytán anyagilag is fényesen sikerüljön. Az öreg egyenruhás honvédek, nem különben a lelkes főiskolai tanulók ifjuság testületileg fog részt venni az ünnepélyen.

— **Tanárok szövetsége** A debreceni kerületi tanári kör márc. 4 ére Hajduböszörménybe rándul át, hogy a vidéki tanárság tagjai között fenálló összetartás eszméjét dokumentálja. Az ev. ref. főgimn. dísztermében tartja meg ugyanekkor d. e. 10 órakor gyűlést, melyen Marsalkó Gusztáv és Sinka Sándor tartanak felolvasásokat.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház Állandó fénykép kiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és közvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbál, legjobb szesz hajhullás ellen az *Uziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x **Teljesen feloszlik Mentze Henrik** újdonságok áruháza Piac és Szent Anna utca sarkán. Virág vázák, tükrök, képkeretek, zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek, tonta és gyufatartók, legyezők, pénztárcák, bőrdöngők s mindenféle célszerű újdonságok beszerzési áron alul árusítatnak el.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Három öngyilkosság. Életunt leányok. Marólugot ittak.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 27.

Három boldogtalan, életunt teremtést szállítottak be ma a kórházba, két fiatal, 18 éves leányzót, akik egy és más okok miatti bubánatukban és elkeseredésükben halálra szánva magukat, öngyilkosságot követtek el.

*

A szerencsétlenek mindhárman a szegényebb munkásosztályhoz tartoznak. Az egyik cseléd, Kalmár Eszternek hívják, a József királyi herceg utca 66. szám alatt szolgált és szerelmi csalódás adta kezébe a méregpoharat. — Mintegy esztendővel ezelőtt megismerkedett Halenda Pál Hatvan-utca 59. szám alatt lakó lakatos legénnyel, aki udvarolgatni kezdett neki, házassági ígérekkel bolondította és addig regélt szegény fejének boldogságról, szerelemről, mignem sikerült elcsábítania.

Hogy aztán elérte célját, egyideig még viszonyt folytatott a leánnyal, majd később ráunt és faképnél hagyta. A szerencsétlen, megesalt teremtés pedig nem tudta elviselni a csalódás súlyos megpróbáltatását és elkeseredésben ma reggel öngyilkos lett, — zsiros szódával megmérgezte magát. — Tettét szerencsére idejekorán észrevették és azonnal értesítették a rendőrséget, honnan csakhamar megjelent Fejér Mihály rendőrbiztos dr. K. Szalay Béla orvossal, a ki miután az első segélyben részesítette, beszállította a kórházba a boldogtalan leányzót, kinek állapota súlyos, de nem reménytelen.

*

A másik öngyilkos Kerékgyártó Vilma nyomdai munkáslány, Kerékgyártó Mihály Pesti-utca 113. szám alatti lakos, csizmadia mester leánya. A Csokonai-nyomdában volt alkalmazva. — Nem tudni, mi vitte végzetes tetteinek elkövetésére. — Valószínű, hogy ugyancsak szerelmi bánat kergette a halálba. — A fiatal leány viselkedésével sohasem adott aggodalomra okot szüleinek. Ma is az egész napot otthon töltötte, jókedvű, vidám volt és legkevésbé sem sejtette, hogy efféle tervvel foglalkozik. Este, mielőtt munkába kellett indulnia, visszavonult a szobába, hogy átöltözködjék s ott — a már előre elkészített — maróluggal megmérgezte magát. Kiáltásaira, jajveszékülésére berohant szülei a földön fetrengve találták, irtózatot kinok között, mellette hevert a bögre, melyből a gyilkos folyadékot az utolsó cseppig kiitta. — Nyomban kocsira tették és beszállították a kórházba, ahol mindjárt gyomormosást alkalmaztak, ápolás alá vették a szerencsétlent, aki

azonban nem lett jobban s igen kevés a remény, hogy életben marad.

*

A harmadik öngyilkos egy 16 esztendőes gyerekleány, aki székelye miatti kétségbeesésében akart megválni az élettől. A szerencsétlen teremtést Veres Jolánnak hívják és Hajdunásrára való. Tóth Jánosné Kossuth utca 27. szám alatt levő kávéház tulajdonosánál szolgált mint cseléd. Ma este későn, úgy 10 és 11 óra között, mikor nyugalomra tért a szolgálatadója s egyedül maradt a konyhában gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét mindjárt észrevették és hamarosan értesítették a rendőrséget, honnan Bikfalvy biztos jelent meg a helyszínén dr. Balkányi Emil ker. orvossal, aki beszállította a leányt a kórházba, hol a gyorsan alkalmazott gyomormosás még visszaadta az életnek. A szerencsétlen kihallgatásakor azt vallotta, hogy azért akart meghalni, mert egy Balogh István nevű cipész segéd erkölcstelen merényletet követett el ellene. A fiatalember ugyanis Tóthnének, — a ki a kávéház mellett kifizéssel is foglalkozik — kosztosa és a cseléd hordta neki a kosztot Hatvan-utca 15. szám alatti lakására. Tegnap délben, mikor a lány az ebéddel megjelent nála, hajtotta végre gyalázatos tettet.

Sikkasztó pénzbeszedő.

Elkezelt pénzek.

Schlingerschláger János esete.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 27.

Schlingerschláger János nemrégén még a becsületes emberek közé tartozott. Mintaképe volt a tisztességnek és fedhetlen jelleméhez nem tapadt semmiféle büncselekmény. Nem dolgozott a mások kárára és akik ismerték — talán — sohasem tételezték volna fel róla, hogy letérhetne az egyenes utról. Pedig hát ez mégis megtörtént. Mindenki tévedett a jeles férfiú egyéniségében, és legjobban csalódott az, aki legjobban megbízott benne.

Schlingerschláger János sikkasztott. Nem sokat, mindössze néhány száz koronát. Ezt sem egy összegben, csak lassanként, de hát ez már teljesen mindegy, rájöttek a manipulációra és feljelentést tettek a rendőrségen. Most aztán megindult ellene a bünyefitő eljárás és megfogják büntetni. — Hogy kicsoda és micsoda tulajdonképpen Schlingerschláger János? — Schlingerschláger János szegény ember, de nem családapa, foglalkozására nézve pedig pénzbeszedő, azaz, hogy csak volt inkasszánsa Glück Herman Simanffy utca 38 szám alatti lakos fakereskedőnek, akinél ilyen minőségben huzamosabb ideig működött havi 30 korona fix és 10 százalék jutalék fizetésért.

Jövedelméből, szerényen bár, de tisztességesen megélhetett, sőt nőien ember léteire meg is takaríthatott volna valamelyest. De hát Schlingerschláger János ugylátszik nagy lábón élt és így nem futotta a 30 korona fix és 10 százalék jutalékból. Ellenben mint a következmények mutatják — hozzányult még a gazdája pénzéhez is, akinél bizalmával rutul visszaélt.

Glück Herman fakereskedő ugyanyira megbízott a ravasz pénzbeszedőben, hogy mindenféle pénzügyeit vele bonyolította le. Így teljesen rá bízta a takarékbetét könyveskéire való befizetések eszközölését, amit Schlingerschláger János egy darabig hűségesen teljesített is. Egyszerre azonban meglepetésként arról Kólcsoa Segélyző Egylet és Korona Takarékszöveték Debrecenben és a befizetési pénzeszközök az ő zsebébe vándoroltak.

Ilyen módon aztán lassanként 354 koronát kezelt el. Kisdéd manipulációjára azonban végre is rájött a fakereskedő és feljelentést tett ellene a rendőrségen. Lévén pedig Schlingerschláger Jánosnak jó szimta idejekorán ellépett a balfenéken.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtök, márc. 1.: „Baccarat.“ Szinmű. Ujdonság (Bérletszünet.)

Péntek, március 2.: „Gül baba.“ Operette. (B)

Szombat, márc. 3.: „Hunyadi László.“ Opera. (C)

Vasárnap, márc. 4. d. u.: „Csöppség.“ Vigjáték. (Bérletszünet.)

Esti: „Forgószél kisasszony.“ Énekes bohózat. Ujdonság. (Bérletszünet.)

* **A színház gyásza.** A magyar színi nézetest Prielle Kornélia halálával ért mély gyászból a debreceni színtársulat is kivette részét. Zilahy Gyula színgazgató a fővárosba utazott és a holnapi temetésre a társulat nevében koszorút tesz a nagyasszony koporsójára. A koszoru szallagjának felirata a következő: *Prielle Kornéliának a feledhetetlen nagy művésznőnek kegyelettel — a debreceni színtársulat.*

A külső gyász jeléül az igazgatóság a színház ormára kitűzette a gyászlobogót.

* **A Baccarat** előadása bérlet szünetben lesz megtartva, a B. bérlet jogai délelőtt 10 ig lesznek fenntartva.

* **7 órakor!** A színház igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a holnap szerdán színi kerülő Ember tragédiája előadása 7 órakor kezdődik.

* **Baccarat.** Érdekes, nagy koncepciójú drámai munka a Baccarat, a debreceni színház legközelebbi ujdonsága. A Baccarat nemcsak Budesten, de a vidéken a hol eddig színre került hatalmas sikert aratott. Most a német színpadokat járja be diadalmasan a minden ízében modern dráma. A szereposztás a következő: Lebourg—Békés, Chacéray—Szakács, Amadél—Krasznay, Armand—Ternyei, Lebourg báróné—Arday Ida, Heléne—Markovics Margit. Az előadás csütörtökön B. bérletszünetben lesz.

* **Ujdonságok.** Zilahy Gyula színgazgató legutóbbi budapesti útja alkalmával több új darab előadási jogát szerezte meg. Megvette a koldus gróf, Leányka legvittebb huszár operetteket, a melyek rövidesen színre kerülnek.

TAVIRATOK.

Örült család.

Kecskemét, feb. 27. Kocsis Elek gyümölcskereskedő neje és Eszter nevű leánya hirtelen megöregtek. A családban rövid két hónapon belül ez már a negyedik eset. Két férfitagja a családnak még csak hetek előtt került az elmebetegség intézetébe és ma az anyját és leányát is ott helyezték el.

Budapesti gabonátöszde.

Budapest, febr. 27.

(Déli zárlat.)

Buzakinálat gyenge, vételkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba változatlan árák mellett. Egyéb gabonanemek közül tengeri nyugodt. rozs ártartó, zab szilárd, árpa változatlan. — Idő: borult.

Buza áprilisra	16.80—82.
Buza októberre	16.74—76.
Rozs áprilisra	13.72—71.
Zab áprilisra	13.44—46.
" októberre	15.52—54.
Tengeri májusra	12.70—74.
" júliusra	13.90—92.
Repece augusztusra	27.80—28.

Szerkesztői-posta.

Leo. A szükségeseket megtalálja Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt II. levelében, a XIII. részben. Imé, itt a legszebb helyek: 1.) Ha embereknek vagy Angyaloknak nyelvén szólának is, a szerete: pedig nincsen én bennem, olyá lettem, mint a zengő érc, és a pengő cimbalom. 2.) És ha jövendőt tudnék is mondani és minden titkokat és minden bölcsességet tudnék is; és ha egész hitem volna is, ugyannyira hogy a hegyeket elvinném helyeikről, ha szeretet nincsen én bennem, semmi nem vagyok. 3.) És ha minden marhámat a szegények táplálására költeném is és ha testemet a tűzre adnám is, ha szeretet nincsen én bennem, semmit se használna az nekem. 4.) A szeretet hosszú tűrő, kegyes a szeretet, nem irigykedik a szeretet, nem cselekszik álnokul, nem fuvalkodik fel. 5.) Nem cselekszik ektelenül, nem keresi csak önmaga hasznát, nem gerjed hamar haragra, nem gondol gonoszt. 6.) Nem örül a hamisságnak, örül pedig az igazságnak. 7.) Mindeneket elfedez, mindeneket hiszen, mindeneket reményl, mindeneket eltűr. 8.) A szerete soha el nem fogy.

És végül:

13.) . . . most megmarad a hit, a reménység, a szeretet, ez három: ezek között pedig legnagyobb a szeretet.

P. K. Nem huzzták ki.

A nők szerepe a párbaj-ellenes mozgalomban.

Irta: Bourbon Alfonz herceg.

— A „Szabadság” eredeti közleménye. —

A nő hatalma sehol sem nyilvánulhat ékebben, mint a párviadal elleni küzdelemben és hiszem, hogy kevés azoknak a nőknek száma, akik ettől az üggyől megvonnák támogatásukat. Nem kell-e a nő szívének tiltakoznia ama barbár szokás ellen, amely még egyre szedi áldozatait? Nem kell-e a nő józan gondolkodásának felháborodnia ez örültség ellen, amelyet gyakorta éppen az ő nevében követnek el, valójában azonban csak profanizálja azt, a mi a nőben a legfenségesebb?

Végtelen örömmel tölt el, hogy az álmot, amely attól a perctől kezdve, amidőn a párbaj ellen sikra szállottam előttem lebegett, most ime, önöknél Magyarországon is megvalósulni látom. Régóta hangoztatom én már: A nőket kell megnyernünk!

Lelki szememmel láttam, mint emeli fel e mozgalomban kezét a nő, hogy gátat vessen a valódi bátorság épp oly nevetséges, mint szomorú torz-szülöttének: a párbajnak. Hallottam, mint szólal meg a nő, hirül ad-

ván a férfiaknak. „Ne legyenek többé vad-emberek a nő szolgálatára! Beesületünk védelmére nem akarunk több véráldozatot! Nem fonunk glóriát ama férfiak fejére, akik megverekednek értünk. Sokkal többre tartjuk és sokkal inkább megbecsüljük azokat, akiknek van bátorságuk szembeszállani oly szokással, amelytől szívünk mélyéből irtózunk, a melyet megvetünk és elítélünk. Ellenben azokat, akik ezt a minden létjog hiján levő szokást fentartani akarják, ezentul gyáváknak tekintjük, gyáváknak, akiknek hiányzik az erkölcsi bátorságuk ahhoz, hogy szakítsanak egy elavult intézménnyel melynek rabjai. Kishitűeknek tekintjük őket, akik visszarettentnek oly nehézségektől, amiket százszorosan nagyít a képzelődés. Ostobáknak tekintjük, akik nem tudják felfogni a párbaj visszataszító voltát, föltéve persze, hogy nem tartoznak oly társadalmi osztályba, amely gaztetteinek leplezésére akarja fentartani a párbajt, mint remediumot. Nem ezek a mi hőseink, a mi lovagjaink! Bátornak, lovagiasnak szeretjük látni a férfit, de úgy, a hogy mi értelmezzük ez erényeket!”

Ha így fognak beszélni a nők, el fogják kergetni a kísértetet, amely a társadalomban még egyre üzi ördögi játéka. Egy lovagiasan gondolkodó férfi sem fog habozni, hogy e tekintetben meghajoljon a nők kívánsága előtt. Ebben a kérdésben a nőké az első szó. Ki fog ellenkezni, ha a nő a józan ész nevében, szívből fakadó szavakkal fognak ügyünknek harcosokat toborozni? Bizony, kevés férfi lesz, aki küzdeni fog oly szokás fentartásáért, amely a nők szemében értékét veszítette. Ha majd gyöngéd női ajkak guny tárgyává fogják tenni a bátorságnak torzképét: a párbajt, s a férfiak látni fogják, hogy a hősködésnek ez a fajta mindenfelé megvetéssel találkozik, hamarost el fog menni a kedvük tőle.

Adj a Isten, hogy a nők mindenütt öntudatra ébredjenek, annak tudatára, hogy sok férfinak élete, talán éppen azoké, akik legközelebb állanak hozzájuk, az ő kezükben van. Az ő érdekük, hogy véget vessenek ez átkos szokásnak.

Oh, mily mardosó önvád érhetné őket, ha a balsors úgy akarná, hogy tétlenségük egy napon épp annak az életébe kerülhet, a ki drága volt nekik. Nem! Meg vagyok győződve, hogy az itt ott felriadó szó nem hangzik el a pusztában. Hiszem, tudom, hogy a nők méltóknak fognak bizonyulni ömagukhoz, méltóknak szép előjogaikhoz!

Városi Színház.

Bérlet 127. szám (A)

Szerda, 1906. évi február hó 28-án, 7 órai kezdettel:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 15 képben. Irta: Madách.

SZEMÉLYEK.

Ádám — — — — — Terayei Lajos.
Éva — — — — — J. Csáder Irén.
Lucifer — — — — — Szakács Andor

Holnap, esütőrtökön, március hó 1 én:

Baccarat.

Színmű.

A Scott-féle Emulsió

legjobb norvégiai gyógy csukamájolajból készült alphasavas mész és nátron hozzáadásával. Alkalmazható mindazon esetekben, melyeknél ezideig a közönséges csukamájolajat használták.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-ban a csukamájolaj zsirtartalma a SCOTT-féle emulgálási eljárás következtében legapróbb cseppekben egyenletesen van szétosztva úgy, hogy a csukamájolaj ilyen formában sokkal könnyebben emészthető mint a közönséges ósdi formában. Azonkívül a SCOTT-féle EMULSIÓ határozottan jó ízű, úgy hogy ennél a közönséges csukamájolaj kellemetlen undorító íze teljesen hiányzik.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász” védjegy.

A SCOTT-féle EMULSIÓ kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fill.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

a szőlészeti kincse.

A phyloxera-ellenes áll!!!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók! nagymennyiségű sima és gyökeres DELAWARE vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

SOK PÉNZT

takaríthat meg, ha

Pesti Házai Takarékpénztár sorsjegyet

készpénz vagy részletfizetésre

menünk vásárol.

Érdeklődőknek tehát minden esetre ajánlatos e tárgyban hozzánk fordulni és mi készséggel teszünk díjtalanul ajánlatot.

Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság

BUDAPEST, Andrássy-ut 9. szám.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	48
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.- Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szigetről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	48
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31

B.-Sz.-Mihály H.-Böszörmény felől		óra	perc
vásártérre —	reggel	7	33
mávasuthoz	d. e.	7	40
vásártérre —	este	6	22
mávasuthoz	este	6	28
vásártérre —	d. u.	8	29
mávasuthoz	d. u.	8	35

F.-Abony felől		óra	perc
vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-dinger köpeny és öntött vaskályhák, megen szer-kezteti vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. **LÓPOR ÁRUDA Ujdonság!** BRONWNIÖG ismét-lőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és k csik, mosdó-készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és faosarók gummi átvonattal.

Syakorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, k csik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-sebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, **Piac u 20 és 27 sz.**

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakertii, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elő-virágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell- és minden alkalmi csokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznővényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemben, óriási választékban állanak ren-delkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnagyobb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállíttatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér
kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedése Debrecen, Kossuth-utca.

BUDAPEST ÉJJEL

cimű szenzációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

Benedek László (Adrien)

Ára. 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

A világ legjobb cséplőkészletei.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és legtokéletesebb motor-cséplőkészleteit, valamint a legtokéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-moto-rokat** ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeckendező készülékekkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb** és villanyos gyújtásu ben-zinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos Kállay F. és Tsa. Budapest, Nagymező-u. 37-39. címre ügyelni! Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Ne

Tessék

Mutatványszámot

Kérni !

mert a ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG** politikai napilapra április hó 1-től számítva, annak azonnal megindítjuk a legjobb magyar lapot :

AZ UJSÁG-ot,

de az előfizetést csak április hó 1-től számítjuk. — Előfizetési árak :
Egy hónapra 1 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, félévre 14 korona, egész évre 38 korona.

Az Ujság

Gyönyörű

Husvétii

Ajándékát :

„**AZ UJSÁG ALBUM**”-át.

Az Ujság minden előfizetője megkapja 75 fillér portó beküldése ellenében, a ki **AZ UJSÁG**-ra egy félévre egyszerre, negyedévenként vagy havonként, de félelvi kötelezettséggel előfizet.

Megrendelési cím : **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapesten,
VII., Kerepesi-ut 54 szám.